Právo kterého státu se použije?

Cehia

1 Zdroje platných norem

1.1 Vnitrostátní normy

Těžištěm vnitrostátní úpravy kolizních norem je zákon č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém.

1.2 Vícestranné mezinárodní úmluvy

1.2.1 Výběr z významných vícestranných mezinárodních smluv upravujících rozhodné právo:

1.2.1.1 Přímá úprava

Varšavská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké dopravě, Varšava 1929
Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), 1956
Guadalajarská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě prováděné jinou osobou než smluvním dopravcem, 1961
Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, 1963
Haagská úmluva o právu použitelném na dopravní nehody, 1971
Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční přepravě cestujících a zavazadel (CVR), 1973
Úmluva o promlčení při mezinárodní koupi zboží, 1974
Úmluva OSN o námořní přepravě zboží, 1978
Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, 1980
Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), 1980
Montrealská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě, 1999

1.2.2.2 Kolizní úprava

Haagská úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, 1996
Haagská úmluva o mezinárodní ochraně dospělých osob, 2000
Haagský protokol o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti, 2007 (smluvní stranou EU jako celek)

1.3 Hlavní dvoustranné úmluvy

1.3.1 Výběr z významných dvoustranných mezinárodních smluv upravujících rozhodné právo

Smlouva mezi Československou republikou a Albánskou lidovou republikou o právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1959
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federativní republikou Jugoslávií o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1964 (uplatní se ve vztahu ke všem nástupnickým státům bývalé Jugoslávie)
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Bulharskou lidovou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1976
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Mongolskou lidovou republikou o poskytování právní pomoci a o právních vztazích v občanských, rodinných a trestních věcech, 1976
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Kubánskou republikou o vzájemné právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1980
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1982 (uplatní se vztahu k Ruské federaci a řadě dalších nástupnických států bývalého SSSR)
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních, 1982
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Polskou lidovou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných, pracovních a trestních, 1987
Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních, 1989
Smlouva o právní pomoci v občanských věcech mezi Českou republikou a Rumunskem, 1994
Smlouva mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci v občanských věcech, 2001
Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Uzbekistán o právní pomoci a právních vztazích v občanských a trestních věcech, 2002

2 Uplatňování kolizních norem

2.1 Povinnost soudce uplatnit kolizní normy z vlastní iniciativy

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v § 23.
Soud zahraniční právo použije bez návrhu z úřední povinnosti. Použije se tak, jak se ho používá na území, na němž toto právo platí. Použije se těch jeho ustanovení, kterých by se na území, na němž toto právo platí, pro rozhodnutí ve věci použilo, bez ohledu na jejich systematické zařazení nebo jejich veřejnoprávní povahu, pokud nejsou v rozporu s nutně použitelnými předpisy českého práva.
Obsah zahraničního práva, jehož se má použít, se zjišťuje bez návrhu z úřední povinnosti. Soud nebo orgán veřejné moci, který rozhoduje ve věcech upravených tímto zákonem, učiní k jeho zjištění všechna potřebná opatření.

2.2 Zpětný odkaz

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku obecně upravuje v § 21.
Zpětný odkaz se přijímá s výjimkou poměrů závazkového a pracovního práva. Jestliže bylo rozhodné právo stranami zvoleno, lze k jeho kolizním ustanovením přihlédnout jen, jestliže to vyplývá z ujednání stran.

2.3 Změna kolizního kritéria

Obecně platí, že příslušný hraniční určovatel se vyhodnocuje k okamžiku, kdy došlo k posuzované právně významné skutečnosti. Konkrétní kolizní normy ovšem mohou provést stabilizaci k určitému okamžiku – viz např. k úpravě věcných práv bod 3.8.

2.4 Výjimky z obvyklého uplatňování kolizních norem

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku obecně upravuje tzv. únikovou klausulí v § 24.

Právní řád, který by se měl použít podle zákona o mezinárodním právu soukromém, je možné ve zcela výjimečných případech nepoužít, jestliže při náležitém odůvodněném uvážení souhrnu všech okolností věci a zejména důvodného očekávání účastníků ohledně použití jiného právního řádu by se to jevilo nepřiměřené a odporující rozumnému a spravedlivému uspořádání vztahu účastníků. Za těchto podmínek a nejsou-li dotčena práva jiných osob, se použije právní řád, jehož použití odpovídá tomuto uspořádání.

2.5 Zjištění cizího práva

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v § 23.

Obsah zahraničního práva, jehož se má použít, se zjišťuje bez návrhu z úřední povinnosti. Soud nebo orgán veřejné moci, který rozhoduje ve věcech upravených tímto zákonem, učiní k jeho zjištění všechna potřebná opatření.

Jestliže soudu nebo orgánu veřejné moci, který rozhoduje ve věcech upravených tímto zákonem, není obsah zahraničního práva znám, může si k jeho zjištění vyžádat také vyjádření Ministerstva spravedlnosti.

Jestliže se nepodaří v přiměřené době zahraniční právo zjistit nebo je-li to nemožné, použije se české právo.

3 Kolizní pravidla

3.1 Smluvní závazky a právní akty

Úprava smluvních závazků v zákoně o mezinárodním právu soukromém je obsažena v §§ 87 a 89. Omezuje se na ty smluvní závazky či jejich aspekty, které nespadají do rozsahu působnosti předpisů EU či mezinárodních smluv, ledaže tyto předpisy a smlouvy připouštějí úpravu v tomto zákoně. Jde tedy o zbytkovou úpravu.

Smlouvy se řídí právem státu, s nímž smlouva nejúžeji souvisí, pokud smluvní strany nezvolily rozhodné právo. Volba práva musí být vyjádřena výslovně nebo musí vyplývat bez pochybností z ustanovení smlouvy nebo z okolností případu.

Pojistné smlouvy se řídí právem státu, ve kterém má pojistník obvyklý pobyt. Smluvní strany mohou zvolit rozhodné právo pro pojistnou smlouvu.

Pokud jde o pojistné smlouvy, na které se vztahuje nařízení Řím I, zákon využívá možnosti, kterou toto nařízení dává členským státům v čl. 7 odst. 3 a umožňuje smluvním stranám v rozsahu, ve kterém to nařízení připouští, zvolit kterékoliv rozhodné právo.

Právní poměry vzniklé z jednostranných právních jednání se dle § 90 zákona řídí právním řádem státu, v němž má ten, kdo učinil jednostranné právní jednání, svůj obvyklý pobyt nebo sídlo v době, kdy právní jednání učinil, ledaže zvolil použití jiného právního řádu.

3.2 Mimosmluvní závazky

Zákon o mezinárodním právu soukromém zejména s ohledem na rozsah působnosti nařízení Řím II stanoví v § 101 kolizní úpravu pouze pro mimosmluvní závazkové poměry vznikající z narušení soukromí a osobnostních práv včetně pomluvy. Tyto závazky se řídí právem státu, ve kterém k narušení došlo. Postižená osoba může však zvolit použití práva státu, ve kterém a) má postižená osoba obvyklý pobyt nebo sídlo, b) má původce narušení obvyklý pobyt nebo sídlo, nebo c) se dostavil výsledek narušujícího jednání, pokud to původce narušení mohl předvídat.

Mimosmluvní odpovědnost je rovněž hmotněprávně unifikována v řadě výše zmíněných mezinárodních smluv z oblasti přeprav, viz bod 1.2.1.

3.3 Osobní stav, jeho aspekty související s občanským stavem (jméno, bydliště, způsobilost k právům a právním úkonům)

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v § 29.

Právní osobnost a svéprávnost se řídí, nestanoví-li se v zákoně něco jiného, právním řádem státu, v němž má osoba obvyklý pobyt. Nestanoví-li zákon něco jiného, stačí, jestliže fyzická osoba činící právní jednání je k němu způsobilá podle právního řádu platného v místě, v němž fyzická osoba právní jednání činí.

Úprava jména fyzické osoby se řídí právním řádem státu, jehož je občanem. Tato osoba se však může dovolat použití právního řádu státu, na jehož území má obvyklý pobyt. V případě, kdy má osoba vícenásobnou státní příslušnost, postupuje se v souladu s § 28 zákona o mezinárodním právu soukromém.

Osobní statut fyzických osob je rovněž upraven v řadě dvoustranných smluv o právní pomoci, jimiž je Česká republika vázána. Kolizní úprava v těchto smlouvách vychází většinou z kritéria státní příslušnosti a použije se přednostně před úpravou v zákoně o mezinárodním právu soukromém.

3.4 Určení vztahu rodič – dítě, včetně osvojení

3.4.1 Určení vztahu rodič – dítě

Určení a popření rodičovství zákon o mezinárodním právu soukromém upravuje v § 54. Řídí se právním řádem státu, jehož příslušnost nabylo dítě narozením; jestliže dítě získalo narozením více než jednu státní příslušnost, rozhoduje se podle českého právního řádu. Jestliže je to v zájmu dítěte, použije se právního řádu státu, v němž měla matka dítěte obvyklý pobyt v době jeho početí. Má-li dítě obvyklý pobyt v České republice a je-li to v jeho zájmu, použije se pro určení a popření rodičovství českého právního řádu. K platnosti určení rodičovství postačí, stane-li se podle právního řádu státu, v němž došlo k prohlášení o uznání rodičovství. Jestliže v cizím státě došlo v soudním řízení, nebo mimosoudně, v souladu s tamním právním řádem k popření rodičovství a k určení rodičovství jiné osoby, postačí to k platnosti určení rodičovství této osoby.

Rozhodné právo pro poměry mezi rodiči a dětmi ve věcech výživy se určí podle čl. 15 nařízení o výživném ve spojení s Haagským protokolem o rozhodném právu ve věcech vyživovacích povinností (2007). V ostatních věcech rodičovských práv a povinností a opatření k ochraně osoby nebo jmění dítěte se rozhodné právo určí podle Haagské úmluvy o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí (1996).

3.4.2 Osvojení

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v §§ 61 a 62.

K osvojení je třeba splnit podmínky stanovené právním řádem státu, jehož občanem je osvojenec, i státu, jehož občanem je osvojitel. Mají-li osvojující manželé různou státní příslušnost, musí být splněny podmínky právních řádů obou manželů určených podle jejich státní příslušnosti a právního řádu státu, jehož občanem je osvojenec. Jestliže by podle těchto pravidel bylo třeba použít zahraničního právního řádu, který osvojení nedovoluje nebo je připouští jen za okolností mimořádně tíživých, použije se českého právního řádu, jestliže osvojitel nebo alespoň jeden z osvojujících manželů nebo osvojenec mají v České republice obvyklý pobyt.

Účinky osvojení se řídí právním řádem státu, jehož jsou občany všichni účastníci v době osvojení, jinak právním řádem státu, v němž mají v době osvojení všichni účastníci obvyklý pobyt, jinak právním řádem státu, jehož občanem je osvojenec.

Pro poměry mezi osvojencem a osvojitelem, popřípadě osvojiteli ve věcech rodičovských práv a povinností, výchovy a výživy se použije obdobně právního řádu určeného podle mezinárodních smluv uvedených v kolonce 3.4.1 pro vztah rodič – dítě.

3.5 Manželství, nesezdané soužití, registrované partnerství, rozvod, rozluka, vyživovací povinnost

3.5.1 Manželství

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v §§ 48 a 49.

Způsobilost osoby uzavřít manželství, jakož i podmínky jeho platnosti se řídí právním řádem státu, jehož je tato osoba občanem.

Forma uzavření manželství se řídí právním řádem platným v místě, v němž se manželství uzavírá.

Uzavření manželství na zastupitelském úřadu České republiky v zahraničí se řídí českým právním řádem. Český státní občan nemůže uzavřít manželství na zastupitelském úřadu cizího státu v České republice.
Osobní poměry manželů se řídí právním řádem státu, jehož jsou oba občany. Jsou-li občany různých států, řídí se tyto poměry právním řádem státu, v němž mají oba manželé obvyklý pobyt, jinak českým právním řádem.

3.5.2 Nesezdané soužití a registrované partnerství

Zákon o mezinárodním právu soukromém v § 67 upravuje rozhodné právo pro registrované partnerství a obdobné poměry a jejich účinky, způsobilost k jejich uzavření, způsob uzavření a jejich zrušení, neplatnost a neexistenci a pro úpravu osobních a majetkových poměrů partnerů.
Všechny tyto otázky se řídí právním řádem státu, v němž se registrované partnerství nebo obdobný poměr uzavírá nebo uzavřelo.
Kolizní úprava nesezdaného soužití v českém právu obsažena není.

3.5.3 Rozvod a rozluka

Zákon o mezinárodním právu soukromém v § 50 upravuje rozhodné právo pro rozvod a pro prohlášení manželství za neplatné nebo určení, zda tu manželství je či není. Česká republika se neúčastní posílené spolupráce v oblasti rozhodného práva ve věcech rozvodu a rozluky a není tak vázána nařízením Rady EU č. 1259/2010.
Rozvod manželství se řídí právním řádem státu, kterým se řídí osobní poměry manželů v době zahájení řízení. (Osobní poměry manželů se řídí právním řádem státu, jehož jsou oba občany. Jsou-li občany různých států, řídí se tyto poměry právním řádem státu, v němž mají oba manželé obvyklý pobyt, jinak českým právním řádem.) Jestliže by bylo podle této kolizní normy třeba použít cizího právního řádu, který rozvod manželství nedovoluje anebo jej připouští jen za okolností mimořádně tíživých, použije se českého právního řádu, jestliže alespoň jeden z manželů je státním občanem České republiky nebo alespoň jeden z manželů má v České republice obvyklý pobyt.
Při prohlášení manželství za neplatné nebo při určení, zda tu manželství je či není, se způsobilost uzavřít manželství a forma jeho uzavření posuzují podle právních řádů rozhodných pro ně v době uzavření manželství.
Kolizní úprava rozluky v českém právu obsažena není.

3.5.4 Vyživovací povinnost

Vyživovací povinnost mezi manžely i bývalými manžely se řídí právním řádem určeným dle čl. 15 nařízení o výživném ve spojení s Haagským protokolem o rozhodném právu ve věcech vyživovacích povinností (2007).

3.6 Majetkové poměry v manželství

Ode dne 29. 1. 2019 nahradí kolizní normy pro oblast manželského majetkového práva nyní obsažené v zákonu o mezinárodním právu soukromém Nařízení Rady 2016/1103 ze dne 24. 6. 2016 provádějící posílenou spolupráci v oblasti příslušnosti, rozhodného práva a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství. Nařízení se použije na soudní řízení zahájená a dohody uzavřené po 29.1.2019.
Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v § 49. Majetkové poměry manželů se řídí právním řádem státu, ve kterém mají oba manželé obvyklý pobyt; jinak právním řádem státu, jehož jsou oba manželé občany; jinak českým právním řádem.
Smluvená úprava manželského majetkového práva se řídí právním řádem, který byl v době sjednání úpravy rozhodný pro majetkové poměry manželů. Jinak také pro smluvenou úpravu manželského majetkového práva se manželé mohou dohodnout, že se jejich majetkové poměry budou řídit buď právním řádem státu, jehož je jeden z manželů občanem, nebo v němž má jeden z manželů obvyklý pobyt, nebo právním řádem státu, v němž je nemovitá věc, pokud jde o tuto nemovitou věc, nebo českým právním řádem. O dohodě musí být pořízen notářský zápis nebo obdobná listina, jestliže se dohoda uzavírá v cizině.

3.7 Závěti a dědictví

Rozhodné právo ve vztahu k dědictví osob, které zemřely 17. srpna 2015 nebo později upravuje unijní nařízení o dědictví č. 650/2012.
Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v §§ 76 a 77. Tato úprava se použije ve vztahu k dědictví osob, které zemřely do 16. srpna 2015 (neupravuje-li rozhodné právo odlišně dvoustranná mezinárodní smlouva).
Právní poměry dědické se dle úpravy v zákoně o mezinárodním právu soukromém řídí právním řádem státu, ve kterém měl zůstavitel obvyklý pobyt v době smrti. Jestliže zůstavitel byl státním občanem České republiky a alespoň jeden z dědiců má v České republice obvyklý pobyt, použije se český právní řád.
Způsobilost pořídit nebo zrušit závěť, jakož i účinky vad vůle a jejího projevu, se řídí právním řádem státu, jehož občanem je zůstavitel v době projevu vůle nebo ve kterém má v té době obvyklý pobyt. Stejně určený právní řád je rozhodný pro způsobilost pořídit a zrušit jiné druhy pořízení pro případ smrti a i pro určení, které další druhy pořízení pro případ smrti jsou přípustné.
Závěť je platná co do formy, jestliže forma vyhovuje právnímu řádu státu, a) jehož občanem byl zůstavitel v době projevu vůle nebo v době svého úmrtí, b) na jehož území byla závěť pořízena, c) ve kterém měl zůstavitel v době projevu vůle nebo v době svého úmrtí obvyklý pobyt, d) kterého se má použít pro právní poměry dědické, nebo by se ho pro ně mělo použít v době pořízení závěti, nebo e) ve kterém je nemovitá věc, pokud jde o tuto nemovitou věc. Tato pravidla platí i o formě zrušení závěti. Tato pravidla se dále použijí i pro formu dědické smlouvy a jiných pořízení pro případ smrti obdobně s tím, že zůstavitelem se rozumí některá ze stran dědické smlouvy. To platí i o formě zrušení dědické smlouvy a jiných pořízení pro případ smrti.
Zůstavitel může v závěti stanovit, že se namísto jinak rozhodného práva budou právní poměry dědické řídit právním řádem státu, v němž má zůstavitel v době pořízení závěti obvyklý pobyt, a to i pro nemovité dědictví, nebo může stanovit, že právní poměry dědické, a to i pro nemovité dědictví, se budou řídit právním řádem státu, jehož občanem je v době pořízení závěti. Smluvní strany dědické smlouvy mohou zvolit pro právní poměry dědické některý z těchto právních řádů s tím, že zůstavitelem se rozumí některá ze stran dědické smlouvy. To platí i pro jiná pořízení pro případ smrti přiměřeně.
Dle nařízení o dědictví platí, že pokud podle práva rozhodného pro dědění podle tohoto nařízení neexistuje pro žádný majetek ani dědic, ani odkazovník podle pořízení pro případ smrti, ani žádná fyzická osoba není dědicem ze zákona, použití takto určeného práva nevylučuje právo členského státu nebo subjektu určeného daným členským státem za tímto účelem ujmout se podle svého práva vlastnictví majetku z dědictví, který se nachází na jeho území, mají-li věřitelé právo nárokovat uspokojení svých pohledávek z majetku tvořícího pozůstalost. České právo tuto problematiku upravuje v § 1634 občanského zákoníku. Podle něj platí, že nedědí-li žádný dědic ani podle zákonné dědické posloupnosti, připadá dědictví státu a na stát se hledí, jako by byl zákonný dědic. Vůči jiným osobám má stát stejné postavení jako dědic, kterému svědčí výhrada soupisu. Dle § 78 zákona o mezinárodním právu soukromém platí, že zůstavitelovy věci a práva umístěná na území České republiky připadnou České republice, jestliže není žádný dědic; rozhodnutí o tom přísluší do pravomoci českých soudů. Za dědice se nepovažuje stát nebo jiný územní útvar nebo pro tyto případy existující instituce, ledaže by byly dědicem ustanoveným v závěti.

3.8 Věcná práva

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v §§ 69 až 79.
Obecné pravidlo je takové, že věcná práva k nemovitým věcem i k hmotným věcem movitým se řídí právním řádem místa, v němž věc je. Podle tohoto právního řádu se rovněž určuje, zda věc je nemovitá nebo movitá. Pro vybrané věci a pro některé aspekty věcných práv nicméně zákon obsahuje zvláštní kolizní normy – viz níže:
Věcná práva k plavidlům a letadlům, která se zapisují do veřejného rejstříku, jejich vznik a zánik se řídí právním řádem státu, v jehož působnosti je tento rejstřík veden.

Vznik a zánik věcných práv k hmotným věcem movitým se řídí právním řádem místa, kde věc byla v době, kdy nastala skutečnost, která zakládá vznik nebo zánik tohoto práva.
Vznik a zánik vlastnického práva k hmotným věcem movitým, které se převádějí na základě smlouvy, se řídí právním řádem, kterým se řídí smlouva, která je základem pro vznik nebo zánik vlastnického práva.
Jestliže právní jednání, které má být základem pro vznik a zánik věcných práv k hmotným věcem movitým, bylo učiněno po započetí přepravy takové věci po dobu trvání přepravy, řídí se tento vznik a zánik právním řádem místa, odkud byla věc odeslána. Jestliže se však vznik a zánik věcných práv k těmto věcem uskutečňuje nakládáním s cenným papírem, který je nutno předložit za účelem vydání věci a nakládání s ní, použije se právního řádu místa, v němž je cenný papír v době nakládání s ním.
Ustanovení o zápisech do veřejných knih a podobných seznamů platná v místě, kde je nemovitá věc nebo věc movitá, se použijí i tehdy, pokud se právní důvod vzniku, zániku, omezení nebo převodu zapisovaného práva posuzuje podle jiného právního řádu.
Vydržení se řídí právním řádem platným v místě, kde byla věc na počátku běhu vydržecí doby. Vydržitel se však může dovolat právního řádu státu, na jehož území se vydržení vykonalo, jestliže od doby, kdy se věc dostala do tohoto státu, jsou podle právního řádu tohoto státu splněny všechny podmínky vydržení.

3.9 Insolvence

Zákon o mezinárodním právu soukromém tuto problematiku upravuje v § 111. Platí, že mimo případy, na které se vztahuje nařízení o insolvenčním řízení, se použijí kolizní ustanovení nařízení přiměřeně.

Poslední aktualizace: 31/03/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.